

DR RADOŠIĆ DANILO
ВЕОГРД
Bulevar 81/69
1986.

НЕРОДНАТ

ПОШТАРИНА ПЛАКЕНА У ГОТОВОМ

ИРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV

БРОЈ 316.

1. АПРИЛ 1987.

ЦИЈЕНА 70 ДИНАРА

ПРИПРЕМЕ ЗА ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ ИМА КАШЊЕЊА

У ОРГАНИЗАЦИЈИ Координационог одбора за припрему туристичке сезоне Туристичког савеза и Извршног одбора Скупштине општине, 24. марта одржана је проширења сједница којој су присуствовали сви носиоци програма припреме сезоне, представници туристичких радних организација, комуналних служби, ПТТ саобраћаја, здравствене службе, органа унутрашњих послова, трговине...

Из свих области живота и рада поднесени су кратки извештаји о току припрема и проблемима на које се најлази. Општија је констатација да припреме теку доста добро.

СИЗ за изградњу уговорио је послове на изградњи и уређењу путне мреже у износу од 1 милијарду и 400 милиона динара.

Послови, и поред одређених тешкоћа, (неријешена имовинско правна питања, не благовремено укљање подземних инсталација) и слично, иду по плану. Благовремено се пришло рјешавању многих питања као што су, побољшање ПТТ мреже уређење постојећих и стварање нових зелених површина, оправка уличних расvjeta и увођење нових градских расvjeta као што је то случај на потезу од Будве до Бечића.

Доста се касни на припремама за изградњу нове аутобуске станице, уређењу види коваца и чишћењу корита ријеке Грјевица, па је указано на потребу поспјешивања радова на овим пословима како се не би каснило, нарочито код завршетка саобраћајница и пјешачких стаза.

Највећу сметњу представљају подземне инсталације струје и воде, као и неријешени имовинско-правни односи. Зато је упућена критика на рачун надлежних служби које би ове послове требало ефикасније да рјешавају. То су у првом реду Електро-дистрибуција, ОУР вододвод и Служба за имовинско-правне послове СО. Неоправдано се касни и око припрема за изградњу аутобуске станице, важлог комуналног и привредног објекта, преко која на нашу ривијеру стиже

око 50 одсто гостију, који треба да буде наша највећа туристичка реџепција.

Закључено је да се у решавању овог проблема укључи поред „Монтенегроекспреса“ — Извршног одбора СО Будва, СИЗ за изградњу и Основна банка Будва и да најхитније реше питање финансирања изградње Аутобуске станице.

Што се тиче организовања домаће радиности ове године тај посао ће се одвијати пре ко „Монтенегроекспреса“ и, како је на састанку рекао директор ове организације Дики Кажанетра, организација смјештала домаћих и страних гостију у приватним кућама ове године ће се одвијати много организованije. У свим мјестима од Будве до Петровца биће отворене рецепције које ће радити дано ноћно. Ове сезоне почеће се са компјутерском обрадом ка паспетета и гостију у домаћој радиности.

Један од најважнијих задатака из Програма припрема сезоне је обезбеђење довољних количина пијаће воде у шпицу сезоне. На овом послу ОУР — Водовод има приоритетан задатак. Потребно је из Буљарице обезбиједити додатне количине воде којима би се снабдијевао Петровац и Перазина до, извршити за мјену два агрегата на Подгорским врелима и поспјешити изградњу водовода Херцег-Нови — Будва како би и с те стране у сезони обезбиједило додатних 50 литара воде у секунди. На састанку је похвално описано радна организација за одржавање градске чистоће и зеленила.

Вл. Станишић

- ЗА УРЕЂЕЊЕ ПУТНЕ МРЕЖЕ 1,4 МИЛИЈАРДЕ ДИНАРА
- О ДОМАЋИМ ГОСТИМА БРИНУЋЕ „МОНТЕНЕГРОЕКСПРЕС“
- КАСНИ СЕ КОД ПОСЛОВА НА ИЗРАДИ САОБРАЋАЈНИЦА

СЈЕДНИЦА ПРЕДСЈЕДНИШТВА ОКСК

ВИШЕ ПИТАЊА НА ДНЕВНОМ РЕДУ

КРАЈЕМ марта одржана је шеста сједница Предсједништва Општинског комитета Савеза комуниста Будве. На дневном реду нашло се више занимљивих питања о којима је вођена расправа. Чланови Предсједништва су разматрали Информацију о остваривању уставности и законитости, програм активности на спровођењу идејно-политичких задатака организација и органа СК о организацији СК у општини Будва на остваривању политике друштвено-економског развоја у 1987. години, затим нацрт одлуке о формирању Конференције СК у ХТО „Монтенегро-туррист“ и предлог одлуке о формирању Конференције СК у КСРО „Јужни Јадран“, као и финансијски план Општинског комитета СК за ову годину.

С.

НАВРШИЛЕ СУ СЕ 44 ГОДИНЕ ОД БИТКЕ НА ПАШТРОВНИЦИ

ДАТУМ КОЈИ СЕ ПАМТИ

МЕБУ акцијама Приморског народно-ослободилачког партизанског одреда „Стевана Штиљановића“, свакако је највећа и најзначајнија борба на Паштровници, 25. марта 1942. године. Тога дана италијанске снаге јачине око 3000 људи пре дузеле су велики напад ради уништења партизанског упоришта у Поборима. Њима се на Паштров

ници одлучно супротставило 70-80 партизана из Поборско-брајићке, Маниске и Которско-приморске чете. Пред бројно и технички неупоредиво јачим снагама партизани су се у току поднеба повукли. Италијанима су нанијети осјетни губици. Партизани су такође претрпјели велике губитке — седам мртвих и осам рањених.

Италијани су сјутранјем 26. марта упали у Поборе и извршили тешке репресалије и злочине: звјерски убили седам лица (не штедећи ни дјецу) опљачкали сву покретну имовину, запалили куће, а породице интернирали на Мамулу код Херцег-Новог.

На слици: са једне од прослава годишњице битке на Паштровници.

Г.

СИЗ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ ВРТИЋИ ПОСТАЛИ ПРЕТИЈЕСНИ

СКУПШТИНА Самоуправне интересне заједнице социјалне и дјечје заштите, на сједници од 25. фебруара, разматрала је извјештај о пословању и завршни рачун за прошлу годину. Констатовано је да је остало имобилисаних средстава 24.208.071 динара. Међутим, Скупштина је у децембру донијела одлуку да се организације удруженог рада ослободе од уплате доприноса за социјалну и дјечју заштиту за период од 1. новембра до 31. децембра прошле године, о чему су обавијештени сви обавезници уплате доприноса. Но, нажалост, и поред тога већи број радних организација није извршио повраћај доприноса, тако да је дошло до непотребних оптерећења фондова радних организација.

Разматрајући проблеме дјечје заштите, скупштина је констатовала да су дјечје установе на нашем подручју у лошем стању. Кров на дјечјем вртићу у Св. Стефану налази се у фази распадања на је потребно хитно извршити његову оправку. За ово би требало обезбиједити 30.000.000 динара. Вртић у Будви је постао тијесан и не може ни приближно задовољити захтјеве родитеља за смјештај дјеце. У прошлод години пришло се изради пројекта за проширење Вртића. Пројекат је израђен и према предрачуну треба обезбиједити 200.000.000 динара за његову реализацију. Пошто нема расположивих средстава Скупштина је мишљења да се та средства могу обезбиједити једино путем удружила од стране удруженог рада наше општине. Према садашњим процјенама, потребно би било издвојити 1,50 одсто од личних доходака у 1987. години. Да би служба СИЗ-а могла израдити самоуправни споразум за свој самодопринос потребно је да се о овом предлогу изјасне радне организације. Овим би се обезбиједио смјештај дјеце запослених родитеља, што би им омогутило несметано обављање радних задатака.

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакционски колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палташић“ — Котор. Претпилата: годишња 1.680 дин. за иностранство 30 долара. — Рукописи се не враћају

Маслинама боље

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИ на приморју су — забринути. Невријеме, какво не памте ни они старији, током марта је пољопривреди задало такав удаџац од којег ће се тешко опоравити. Мраз и снажан сјеверни вјетар прости су очерупали агруме па је већ сада извјесно да од очикавног рода поморанџи, лијунова, мандарина неће бити ништа. Ове њежне биљке јужних предјела остала су без лишћа, а то значи да у овој години нема плодова.

Посебно су забринути у Радној организацији „Бока“ у Радановићима која послује у саставу зрењанинског „Серва Михаља“. Прве процјене стручних комисија кажу да су штете у овом колективу око 60 милиона динара. Но, сав посао око прегледа воћњака и пластеника још није сасвим завршен па је изјевено да ће оне бити и веће. У овом колективу подвлаче да су највише страдале брескве које су најављивале род од преко 40 тona. Од њега, међутим, неће бити ништа.

Мраз и вјетар су уништили и планирани род на плантажама мандарина. Близу 2000 садница је потпуно уништено. Невремена нису били поштевени ни пластеници у Тиватском пољу: уништено је око 60 одсто засаде салате као и 40.000 карафилла чија је берба била у току.

Велике штете биљеже и у сусједној барској општини. Највише су страдали лимуни и поморанџе, док су мандарине, које су иначе отпорније на високе температуре, нешто боље поднijеле хладноћу. Барски засади мандарина су вишегодишњи, па је и то утицало да се очувавају или је њихов род сасвим неизвестан. По ријечима Урошша Гажевића, агронома из Бара, овај неочекивани врменски екстрем сасвим је негативно утицао на род око 120.000 стабала агрума колико их има у овој општини.

И на крајњем југу Јадрана — у мачинској општини, штете од невремена су велике. Највише су страдале мандарине јер се овде ради о мла-

ПОСЛЕДИЦЕ НЕВРЕМЕНА СТРАДАЛО ЈУЖНО ВОЋЕ

дим засадима којима је потребна велика њега и које мраз уништава. Страдало је и 15 одсто засада раног поља у пластеницима друштвеног сектора, док је у пластеницима приватника мало што остало здраво. На њива ма „Агропогон“ у Улцињском пољу страдала је и пшеница која је тек била изнекла.

На подручју наше општине нема засада воћа у друштвном сектору, али су приличне штете имали индивидуални производи.

Невријеме је, кажу старији пољопривредници, једино погодало стогодишњим засадима маслина. Познато је, наиме, да мраз крајем зиме или првих дана прољећа зна да буде посебан стимулатор за род маслина. С обзиром да су маслине на овом подручју лани слабо родиле, као и због мартовског мраза треба ове године очекивати богат род. Но, вјетар који је дувао брзином и преко 100 километара на час штетио је и маслинама — поломљене су много гране, а мјестимично су ишичупана и цијела стабла.

С. Г.

ИЗ РАДА СТУДЕНТСКИХ СЕРВИСА

ОЧЕКУЈУ СЕ ЗАНИМЉИВИ ДОГОВОРИ

ЂАЦИ И СТУДЕНТИ чији су цевови празни, моћи ће овога лета да се брчкају у нашем Јадрану, иако се зна да је море знатно поскупљело.

О чему се ради?

Није у питању никакво организовано омладинско лето вање на попуст или пак на кредит: на море ће моћи они који желе да раде. За осам сати рада моћи ће лијепо да зараде, а слободно вријеме да проводе на — плајкама.

— Ми смо лани, у првој години рада, током лета запослили око 2000 ћака и студената из цијеле земље, каже нам Видеје Сјеклоћа, директор Омладинског сервиса „13. јули“ у Будви. — Они су радили различите послове: вршили ископ земље, утоварали и истоварали намирнице, амбалажу у хотелима, чистили рушевине у старом граду, уклањали бесправно подигнуте објekte...

Ове сезоне биће још боље. Постоји могућност да се на подручју наше општине, где током сезоне има послана напре тек, запосли још већи број младих. За омладинце који су ангажовани преко Омладинског сервиса обезбијеђени су бесплатан стан и храна, а зараде које су лане у просеку износиле око 70.000 динара биће много веће.

— За многе младе је ово једини начин да током жар-

у БУДВИ БЕ СЕ КРАЈЕМ АПРИЛА ОДРЖАТИ 12. СУСРЕТИ СТУДЕНТСКИХ СЕРВИСА И ЗАДРУГА ЈУГОСЛАВИЈЕ

ких љетњих мјесеци бораве на скупом Јадрану, наглашава Сјеклоћа. — С обзиром да не издавају ни динара за стан и храну и да су примања добра, могу да се врате кућама и са лијепом уштедом која ће итекако добро доћи ујесен када почне настава у школама и на факултетима. Право на рад имају сви здрави и способни омладинци.

Чинијеница је, међутим, да је много више оних који жеље да прихвате посао, него што су, рецимо, могућности сервиса у Будви.

— Ми смо један од 110 сервиса и задруга које запошљавају младе на одређено вријеме у нашој земљи, објашњава Видеје Сјеклоћа — Имамо подatak да се преко свих ових сервиса годишње у нашој земљи запосли око 250.000 младих наравно на одређено вријеме. Постоји још сличних сервиса и задруга дуж Јадрана, тако да млади неће бити орјентисани само на Будву.

У Будви ће се крајем априла одржати 12. традиционални сусрети студентских задруга и сервиса Југославије

је. Једна од главних тема овога скупа који ће окупити око 1500 младих активиста, биће како још више проширити могућности запошљавања младих током љетњих мјесеци. Како се очекује, биће постигнут договор да се млади из једне републике или покрајине несметано запошљавају у другој што је до сада било ограничено. Тако ће они из неразвијених средина где су мање могућности за рад ићи у оне крајеве где има више послова.

— Разговарајемо и о томе како да разградимо наше послове, каже Сјеклоћа. — Туристичка привреда у нашој средини, а тако је усталом и другдје на Јадрану, тражи током лета много извршилаца и лијепо их награђује. По кушајемо да ове сезоне студенти који знају језике раде неке туристичке послове, да буду ангажовани у организацији културно-забавног живота, на пословима информатичке и другима. Наравно и љетос ће бити ископавања земље, утвара и истовара хране и пива и сличних послова као и лани.

С. Грегорић

УДРУЖИВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКО-ТУРИСТИЧКЕ ПРИВРЕДЕ

СТАРТУЈЕ НОВИ ООУР

- ПРЕДЛОЖЕНО ДА У НОВОМ ООУР БУДЕ СЕДАМ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА И СТРУЧНА СЛУЖБА
- ОВЕ СЕЗОНЕ „ПРОБНИ РАД“ ЗА ПРЕКО 2000 СТАЛНИХ И 1500 СЕЗОНСКИХ РАДНИКА

РАДНИЦИ основних организација удруженог рада „Авала“, „Могрен“, Туристичко насеље „Словенска плажа“, „Хотели Бечићка плажа“, „Хотели Свети Стефан“, „Палас“ и „Петровац“ изјаснили су се током прошле године за уједињавање у једну организацију удруженог рада. Било је планирано да та ко „окрупњени“ ООУР стартује 1. јануара, али је рок по мјерен и ООУР „Будва“ ће се највјероватније конституисати током априла. Заврше на је расправа о основним самоуправним општим актима будућег ООУР-а, о чemu ће се наредних дана радници изјаснити референдумом.

До кашњења у конституисању ООУР-а „Будва“ дошло је, кажу у „Монтенегротуристу“, из више разлога. „Окрупњавање“ ООУР-а је веома сложено јер ће у њему бити запослено преко двије хиљаде сталних и преко хиљаду и по сезонских радника. Приликом израде полазног елабората није се водило до веома рачуна о свим отвореним питањима, па су многа остала неријешена и неразрађена.

Током утврђивања предлога организације и конституисања ООУР „Будва“ највише се расправљало о унутрашњој организацији. То је и нормално, јер су постојеће ос-

новне организације удруженог рада „Авала“, „Могрен“, „Словенска плажа“, „Хотели Бечићка плажа“, „Хотели Свети Стефан“, „Палас“ и „Петровац“ прилично заокружене целине непосредно везане за друштвено-економски развој подручја на којима дјелују. Истовремено, та заокруженост је потенцијална опасност за хомогеност будућег јединственог ООУР-а. Након свега и свих „за“ и „против“, утврђени су предлоги основних самоуправних општих аката ООУР „Будва“ (Самоуправни споразум о удружијању рада радника и Статут) којима је предвиђено да ова велика организација удруженог рада има седам радних јединица и једну стручну службу. Радне јединице ће бити садашње основне организације „Авала“ (и објекти ООУР „Могрен“, „Словенска плажа“, „Хотели Бечићка плажа“, „Хотели Свети Стефан“, „Петровац“ (ООУР „Палас“ и објекти ООУР „Петровац“) као и „Аутокамп-ви“ и „Техничка служба“. Стручна служба ће имати пре ко 200 радника. Половина ће радити по радним јединицама, а половина у јединственој стручној служби за потребе ООУР-а и заједничке потребе радних јединица.

Конституисање ООУР „Будва“, предвиђено за мјесец

април, поклапа се и са првим таласом туриста и отварањем хотела у Будви, Бечићима, Светом Стефану и Петровцу. Да организациони послови и промјене не би реметили ток сезоне, и из других разлога, прелазак на нову организацију ће бити постепен.

Предлогом Статута ООУР „Будва“ предвиђа се да радници обављају послове и радне задатке које су и досад обављали (према правилницима о организацији и систематизацији постојећих ООУР-а) све до доношења Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака на иницијативу ООУР „Будва“. Исто ће бити и са исплатама аконтација личних доходака до доношења Правилника о расподјељењу средствава за личне дохтке на нову организацију ООУР-а.

Све ово говори да није једноставно седам основних организација удруженог рада уклопити у једну и да само конституисање ООУР „Будва“ неће бити завршетак реорганизације и удружијања, већ да ће формално конституисање бити својеврсни експеримент и провјера функционисања овако велике основне организације удруженог рада. Односно, уколико се у практици овакав облик удружијања потврди као освртављив, приступиће се његовој разради и коначној реализацији. Све евентуалне неизвесности отклониће се приликом изrade коначног облика удружијања угоститељско-туристичке привреде у највишој општини.

В. М. Станишић

ПИСМО

ОД БАНАТСКОГ НОВОГ СЕЛА ДО БУДВЕ

НЕПОСРЕДНО након ослобођења 1945. године у Банатском Новом Селу, у горњој школи, основан је Ђечји дом са 120 деце из разних крајева наше земље. Организација жена преузела је бригу о овој деци без родитеља а касније бригу о њима је преузeo Српски народни одбор у Панчеву. Директор дома био је Воја Обрадовић. У монографији о овим догађајима пише и ово:

„За Ђечји дом који је био формиран у селу добровољно је дато 70 постеља. Предви-

ђено је да у дому буде смјештено 200 деце. Куварска се кија је за мјесец дана подијелила 1160 оброка хране. Же не из АФЖ-а такмичиле су се са Доловом и у селу је са купљено 9.726 кг. пшенице, 10701 кг. окруженог кукуруза, 2121 кг. кукуруза у клипу, 276 кг. лука, 1798 кг. кромпира, 309 кг. пасуља, 113 кг. мести, 15 кг. вуне, 395 комада јаја, 681 кг. брашна, 39 кг. са пуна, 249 комада пешица, 17 пари чарана и 104.000 динара као новчани прилог. Све секције АФЖ дали су укупно 535 радних дана.“

С. Баконовић

Дјеца у дому у Новом Селу

ТРОЈИЦА инспектора, радника Одјељења за инспекције послове Скупштине општине, разријешени су дужности. Према одлуци Извршног одбора СО Будва комунални инспектор Миливоје Рајковић, инспектор за урбанизам Милан Савићевић и грађевински инспектор Радојка Мијановић, стављени су, како се то каже, на располагање. Уколико се у дисциплинском поступку који се против њих води покаже да нису начинили тежак повреду радне дужности биће распоређени на друге послове.

Тиме, ипак, није стављена тачка на случај који је већ данима дежурна тема у нашој општини. О „греховима“ троје инспектора своју ријеч ће казати и основна организација СК органа управе СО Будва, а биће затражен и одговорност радника Одјељења за урбанизам који су кумовали „грешкама“ за које су оптужени инспектори.

ТЕМА О КОЈОЈ СЕ ГОВОРИ

РАЗРИЈЕШЕНИ ИНСПЕКТОРИ

У Извршном одбору СО су нам рекли да на рад инспектора нису имали никаквих примједби. По ријечима Светозара Маровића, предсједника Извршног одбора, они су веома савјесно обављали свој посао, били веома одлучни када је упитању сужбијање дивље грађе, регистровали све пропусте и донијели рјешења. Само у прошлјој години донијели су педесетак рјешења о уклањању дивље саграђених објеката, од којих је већина порушена.

Када смо, међутим, сазнали да су почели да граде своје куће (Радојка Мијановић се тек припрема да отпочне са грађњом) одлучили смо се да их преконтролиšемо, каже Светозар Маровић. — Није било индикација да раде противзаконито, већ смо се руководили овом логиком: обавезно је контролисати оне који свакодневно контролишу друге. Као би и нама и њима савјест била мирна. Позвали смо у по мој републичку инспекцију.

Републички инспектор за урбанизам Бошко Баничићевић, познат по недантностима, обишао је куће Миливоја Рајковића и Милана Савићевића и прегледао документацију коју је за грађну своје куће претпремио Радојка Мијановић. Утврђено је да Миливоје Рајковић не гради према пројекту који је одобрен у СО Будва, већ према другом. Милан Савићевић је добио урбанистичку сагласност од својих колега у СО која је дјелом у супротности са детаљним урбанистичким планом који важи за подручје на којем он зида кућу. Као урбанистички инспектор морао је на ово да реагује. „Гријех“ Радојка Мијановића која је добила документацију за грађну кућу идентичан је оном који се притисује Савићевићу. Уз то још је терете што је одувлачила са контролом на објекту колеге Миливоја Рајковића.

У јавности је створена лоша клима око свега тога па смо дошли до закључка да је најбоље да инспекторе разријешимо дужности, без обзира на степен њихове кривице коју ће утврдити дисциплинска комисија, рекао нам је Маровић. — Када је упитању сужбијање дивље грађе постижемо запажене резултате и тако ћемо наставити. Инспектори не смију себи да дозволе да начине ни оне пропусте који се рецимо, другима толеришу.

По ријечима Маровића нису погријешили само инспектори. За оно што се додигло дио кривице сносе и одговорни у Одјељењу за урбанизам, па ће и њихов рад бити стављен под лупу.

С. Г.

ИЗ РАДА ИНСПЕКЦИЈЕ

ПРИЈАВА ЗБОГ ВИСКИЈА

ПРОТИВ Весељка Томасовића, шефа „Центропромове“ самопослуге, Одјељење инспекцијских послова, поднијело је пријаву за привредни преступ, због продајања ро-

РОБА И РОК

ОДЈЕЉЕЊЕ инспекцијских служби, по свему судећи на свим секторима има овог пролећа пуне руке послова. Све чешће су присутни у продавницама у нашој општини.

— Сезона је на прату, па морамо бити ажурирани у по слу. Не смијемо дозволити, да се у нашим продавницама појављује роба на рафовима којој је истекао рок гаранције. Због тога, смо поднијели пријаве против одговорних лица у више самопослуга, за привредни преступ код Окружног привредног суда у Титограду, рекао је Драго Бања, начелник инспекцијских служби у Скупштини општине.

бе страног поријекла, која није имала ЈУС-ову декларацију.

— Томасовић је починио велики прекршај, јер је у магацину „Центропромове“ самопослуге, где је шеф, држао 130 флаша разног шкотског вискија, чије поријекло није идентификовано, а чија је цијена у слободној продаји по једној флаши око 7.000 динара, обавијестио нас је тржишни инспектор, Богдан Ђелетић.

С. П.

ЗАТВОРЕНА САМОПОСЛУГА

У МИЛОЧЕРУ смо због нехигијенских услова затворили самопослугу „Јадран-трговине“ и против одговорног лица поднијети пријаву надлежном органу, рекао нам је, Драго Бања, начелник инспекцијских органа у СО.

С. П.

ЈАДРАНСКИ САЈАМ ИЗМЕЂУ САДАШЊОСТИ И БУДУЋНОСТИ

ДИЛЕМЕ ОКО ЛОКАЦИЈЕ

ЈАДРАНСКИ сајам је једи ни сајам на нашој обали Јадрана. Својом активношћу кроз изложбе, не само што повезује двије обале Јадрана, него је и „позорница“ југословенске привреде у овом дијелу Југославије.

У свом програму Јадрански сајам, од 2. марта када је по чео са редовним радом, предвиђа још десет изложби које ће смијењивати једна другу до краја новембра. Најдужа је „Базар мале привреде и за настава“, која траје од 1. маја до 1. октобра.

Програма је, да зону Јадран ског сајма, као и нове про грамске захтјеве Туристичког насеља „Словенска пла жа“ треба преиспитати.

— Ми смо Комисија за стручну оцјену Програма кон курса за урбанистичко рјешење центра Будве, дали орјен тациони садржај новог привредно-конгресно-културно-рекреационог центра који би радио у оквиру Јадранског сајма, који би по нашем мишљењу требао задржати садашњу локацију. Нова локација испод Дубовице за Јадрански

шљењу Јадрански сајам би могао бити један од носиоца одређених функција, (спортске, културне и изложене манифестије). У циљу превазилажења садашње кризе, поларизације односа, сукобљених интереса Јадранског сајма са једне и „Словенске пла же“ са друге стране, по потреби је јести и договорити се шта је прави друштве ни интерес, каже Маровић.

У Туристичком насељу „Словенска пла жа“ са оваквим размишљањем у целости се не слажу.

Људе на Јадранском сајму чеј єзик је њен чин, размишљања у Скупштини општине, да њихове објекте треба измјестити или их прилагодити туристичкој понуди Будве.

— Ми се противимо једностралном гледању овог проблема, од стране појединача, али бићемо сагласни мишљењу стручњака, уколико то буде нужда. Изашајејте концепта који нудимо Будви и широј заједници стоји наш оснивач Привредна комора Црне Горе, вели нам директор Јадранског сајма, Јанко Ражња товић.

— Општина је приступила изради програмског задатка урбанистичког рјешења центра Будве, који је данас, та корећи празан, каже предсједник Извршног одбора СО, Светозар Маровић.

Како смо обавијештени у Скупштини општине, Институт за урбанизам и архитектуру Србије из Београда урадио је Програм за конкурс за уређење центра Будве.

Један од закључака Комисије за стручну оцјену овог

сајама није атрактивна, а била би далеко од „очију“ јавности, што вјероватно не би жељели ни ми ни градски оци каже Ражњатовић.

Највећу пажњу Јадрански сајам придаје конгресном туризму. — Овој грани туризма се треба више окренути. Потребно је саградити универзалну дворану за 3.000 до 4.000 сједишта за пленарне сједнице, уз остале неопходне садржаје. Наравно ова двојана служба би Будви и за културно-рекреативну активност, јер се већ озбиљно размишља да наш град у блиској будућности треба да постане и културна метропола, додаје Ражњатовић.

— Овом проблему смо примили веома обазриво. Знамо да се ради о будућем центру Будве, па га је потребно урбанистички добро дефинисати. У рјешавању овог простора унапред није искључено један од заинтересованих субјеката, па ни Јадрански сајам, који је присутан на том простору, па је природно што је заинтересован за своју судбину. По нашем ми

— Предложене одлуке није су у потпуности у складу са досадашњим договорима нашег представника и представника Скупштине општине. За тај простор је 1981. године усвојен детаљни урбанистички план, што значи да тај „закон“ није ван снаге. На том мјесту, где се сада налази Јадрански сајам, предвиђени су садржаји „Словенске пла же“ забавног карактера: амфитеатар за 1.000 сједишта и ресторант за 500 мјеста, а у продужетку до Сави чића потока још 1500 кревета у III фази нашег Туристичког насеља, рекао нам је Драган Недовић, директор стручних служби у „Словенској плажи“.

Без обзира чији интереси превагнули (Јадранског сајма или „Словенске пла же“), изградњом простора од ријеке Грђевице до Сави чића по тока, а и даље све до зграде Дома културе „Гојко Краповић“, обогатио би се још више друштвени живот Будве, као туристичка понуда...

С. ПАПОВИЋ

ЗАР ЈЕ МОРАЛО ТАКО?

ОДБИЈЕНА ПОНУДА

ОВИХ дана на адресу БК „Будва“ од Боксерског савеза Југославије стигла је понуда да се у нашем граду организује 41. појединачно првенство Југославије за сениоре и 27. појединачно првенство за јуниоре који би се борили за титулу у овој години.

— Занимљив је предлог Боксерског савеза Југославије. Ми смо, као мали клуб посебно почастовани, оваквом понудом. Појединачно првенство за сениоре одржано ће се по календару Боксерског савеза Југославије (од 20. до 26. априла, а за

јуниоре од 28. априла до 3. маја). Будва све има за организацију оваквог турнира, осим простора. Жао нам је да Боксерски савез Југославије нећемо моћи позитивно одговорити на ову понуду, рекао нам је Павле Бучај, тренер БК „Будва“.

МЕЂУНАРОДНИ СКУП О СТОЧАРСТВУ

ПОДНІЈЕТО ВИШЕ РЕФЕРАТА

У ХОТЕЛУ „Авала“ од 26. до 28. марта одржан је међународни научни скуп на тему „Улога сточарства у привредном животу наших народа у прошлости и садашњости“ који је организовала Комисија за економску историју Савеза историчара Југославије.

У уводном излагању др Иван Ерцег из Загреба између остalog је рекао, да је сточарство у недавној прошлости било најважније занимање наших планинца и равничарског становништва. Стоком и сточним производима подмиривало је се све потребе у кући. Вуна и кожа, како некад, тако и данас употребљавају се за одијела и обућу, а месо и млијечни производи за исхрану. Сточарство је нарочито било развијено у средњем вијеку. Тада су владари, властела и манастири имали своје издиге за напасање стоке. Ниједна привредна грана није могла да задовољи потребе куће као стока. Она је код натуналне привреде била и главна монета за размену, па народ стоку назива и „благом“.

Сточарство је пружало економску снагу, већу привредну независност и слободу, па је сматрано као врло часно занимање, рекао је др Ерцег.

Овом приликом своје радове су подијели: Мирко Малез, Анђелко Руњић, Мирко Марковић, сви из Загреба, Енвер Имамовић, Младен Анчић из Сарајева, Богумил Храбак, Ружа Бук, Милош Благојевић из Београда и Александар Матковски из Скопља.

У име историчара, истакнуће научнике на овом пољу, поздравио је предсједник историчара Југославије, др Миомир Дашић, а у име домаћина, начелник Одјељења за привреду Скупштине општине Драган Дулетић.

С. П.

СА СВИХ СТРАНА — УКРАТКО

БАРАНИ — НАЈБОЉИ

ТУРИСТИЧКИ савез Бара је прошле године најбољи у нашој земљи.

То је потврдила туристичка акција „Упознај домовину“ коју заједнички реализују Савезни комитет за туризам и редакције листова „Илустрована политика“, „Вјесник“ и „Политика експрес“. Као најбољима у акцији Баранима је припада и лијепа награда: аутомобил „Југо 45А“.

У образложењу признања стоји да су Барани били најбољи у конкуренцији 88 туристичких савеза у Југославији због изванредно осмишљене туристичке понуде у прошлој години.

УСКОРО САТЕЛИТСКА ТЕЛЕВИЗИЈА

Становници тиватске општине ће, највјероватније, први у Црној Гори имати прилику да на својим ТВ екранима прате програм телевизије више европских земаља који се емитује преко сателита.

Како истичу у Извршном одбору СО Тиват постигнут је договор да постављање кабловске телевизије заједнички финансирају Скупштина општине и Ремонтни завод „Сава Ковачевић“. У кабловском повезивању станови и кућа са пријемним центрима учествоваће и мјештани ове комуне.

НОВИ ТЕЛЕФОНИ

У мјесним заједницама Центар и Градиошица у Тивту, зазвонили су нови телефони. Пуштен је, наиме, у рад 200 нових телефона у шта су мјештани уложили 20, а ООУР ПТТ саобраћаја ове комуне 50 милиона динара.

ОБНОВА СТАРОГ ГРАДА

У Херцег-Новом су спроведене опсежне припреме за обнову и ревитализацију старог рада који је страдао у земљотресу. Сачињени су потребни папирни за овај замашни посао и утврђена динамика радова који ускоро треба да почну.

Извјесне потешкоће причинjavaju то што још увијек није извршена санација двадесетак приватних кућа, што је била обавеза према закону о обнови старијих грађева. Нису наиме сасвим регулисани имовинско-правни односи. Тај посао тече доста споро јер већина власника живи у иностранству.

Уз објекте у старом граду вршиће се и обнова градских зидина.

Припремио: С. Грегорић

ИЗГРАДЊА РЕГИОНАЛНОГ ВОДОВОДА

УГЛАВНОМ, ПРЕМА ПЛАНУ

РЕГИОНАЛНИ водовод за Црногорско приморје, чија је изградња почела прошле године, честа је тема у разговорима који се воде на јуту Јадрана. Ових дана се о овом необично важном објекту за даљи развој најразвијенијег дијела републике, чују разне углавном контроверзне приче. Док једни тврде да се са радовима озбиљно касни, други пак ујеравају да посао тече према плану.

У намјери да чујемо праве информације о току радова на изградњи регионалног водовода, обратили смо се Радној организацији „Црногорско приморје“ чије је сједиште у Тивту, а којој је повјерена брига о овом објекту.

СОЗИНА ЈОШ ЗАГОНЕТКА

— Када је у питању посао предвиђен првом етапом прве фазе, највише кашњења има на пробијању тунела Со зина, каже Мирко Ивановић, директор Радне организације „Црногорско приморје“.

— Кашњења, међутим, нијесу толико велика да се повећаном активношћу не би могла надокнадити. Нужно је да се што прије донесе коначна одлука о томе какав ће се тунел бушити кроз ово брдо које одваја Прмничко поље од мора.

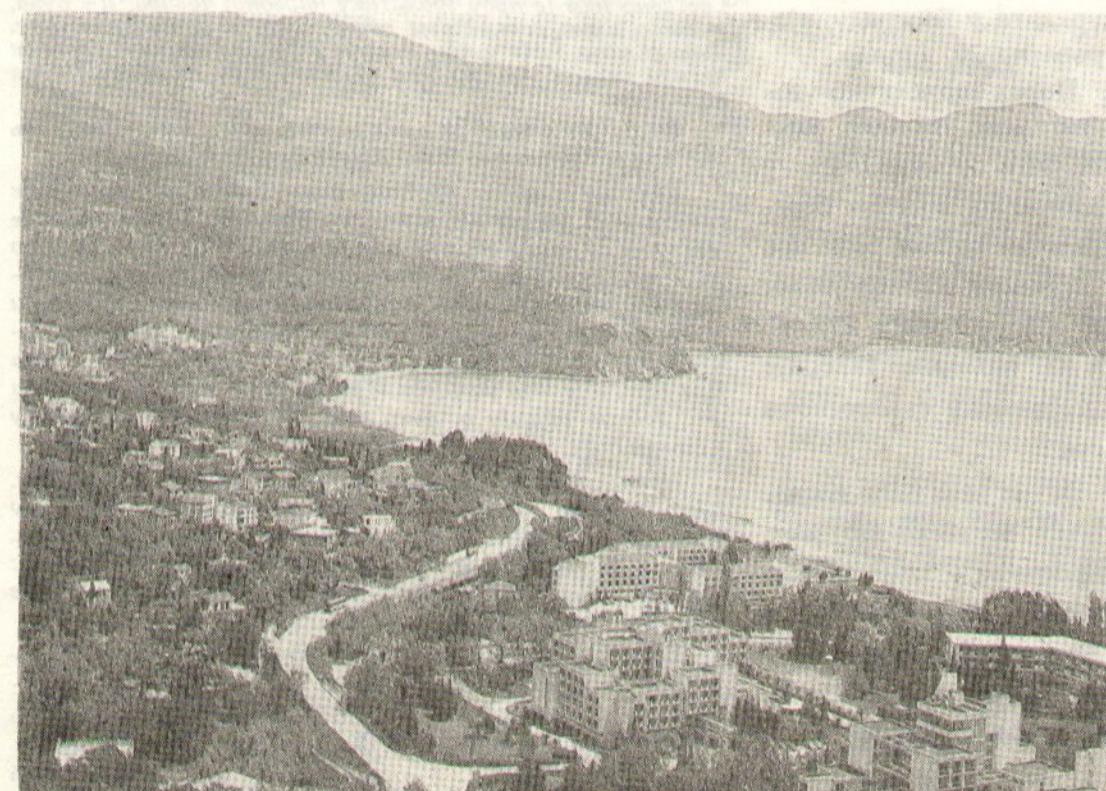
Да појаснимо: пројектима ове радне организације првобитно је било одлучено да се кроз Созину буши само вodo водни тунел. Послије вишегодишњих припрема лани су извођачи радова и добили та кав задатак и отпочели посао. У међувремену је потекла иницијатива са југа Црне Горе која је убрзо прихваћена у Никшићу и Титограду, да се кроз Созину пробије вишенамјенски тунел. Значи да се прави широки тунел кроз који би пролазио асфалтни пут, водовод, птт и елек тро инсталације... Одржано више састанака, али коначна одлука о томе да ли бушити само тунел за воду ли пак вишенамјенски још није донијета. Због тога управо и касни посао на пробијању овог брда. Било би, наиме исувише скupo, значи и непаметно, да радови одмакну, да се онда опет креће испочетка јер је водоводни тунел поста вљен на већој коти него вишенамјенски.

ИЗВЈЕСНИХ КАШЊЕЊА ИМА КАДА ЈЕ У ПИТАЊУ БУШЕЊЕ ТУНЕЛА СОЗИНА ЈЕР ЈОШ УВИЈЕК НИЈЕ КОНАЧНО ОДЛУЧЕНО ДА ЛИ БЕ СЕ КРОЗ ОВО БРДО БУШИТИ ВИШЕНАМЈЕНСКИ ТУНЕЛ

— Недавно је у Извршном вију Црне Горе одржан састанак представника заинтересованих републичких институција, општина Тиват, Котор, Будва, Бар и Улцињ, радне организације за регионални водовод и других, на којему је било ријечи о вишенамјенском тунелу, који је на неки начин и постао коиница за брже одвијање радова на изградњи регионалног водовода СО Тиват. — Углавном су сви за то да се буши вишенамјенски тунел јер би заиста било непаметно кроз неку годину поново бушити нови тунел за пролаз аутомобила и остale потребе. Такав тунел је већ подуже времена неопходан. У питању је, међутим, само новац. Како обезједити 22 милијарде динара колико би коштао овај објекат, када се веома тешко налази и новац за регионални водовод који је највећа потешкоћа, истиче Ивановић. — Радови се углавном финансирају средствима жедних општина (Улцињ, Бар, Будва, Тиват и Котор). Оне, међутим, тешко долазе до њих. Тако рецимо, општине већ за прошлу годину дугују око 600 милиона динара, а од пре дviјeih 7,3 милијарде за ову годину још ништа није уплаћено. Но, у свим општинама се води акција да се пронађу средства и сматрамо да изградња водовода због тога неће доћи у питање.

Итекакав проблем предста вља и поскупљање радова до којег долази услијед све веће инфлације. Тако, рецимо, предрачун радова према са моуправном споразуму о изградњи овог објекта износи 23 милијарде за све послове из прве фазе. Сада се зна да је та цифра много већа: за цијело посао биће потребно и цијелих 40 милијарди динара. На општинама овог туристичког региона је да пронађу новац како ова изузетно важна инвестиција не би дошла у питање.

С. Грегорић

ПРЕДСЈЕДНИШТВО заједнице општина СР Црне Горе 13. марта одржало је 12. сједницу у сали „Монтенегро туриста“.

Разматрано је низ актуелних друштвених питања која су од виталног интереса за нашу републику.

Речено је да су лани у заштитавању постигнути доста добри резултати. У Црној Гори у 1986. години запослено је 12.281 радник, што је за 970 више него у 1985. години. У овој години, предвиђа се, да ће у нашој републици посао наћи око 19.000 радника, што ће бити повећање за 22,5 одсто у односу на претходну годину. У привреди ће се запослити 17.200 а остало у ванпривредним дјелатностима. На сједници посебно место је дато запошљавању приправника. Тако ће у нашој општини посао наћи по први пут 39 приправника на одређено вријеме, а на неодређено 44. Међутим, процес извршења обавезе о упштавању приправника је и под просјека у читавој републици. Слично је и у нашој општини.

Предсједништво је прихватало сугестију о јединственом регулисању Устава, када је у питању обављање привредних дјелатности самосталним радом са средствима у својини грађана, коју је усвојио Предсједништво сталне конференције градова Југославије недавно у Титограду.

Наглашено је, да је потребно прићи прилагођавању по реске политике, јер се оцењује, да су ова питања, најчешће предмет спора између општинских органа и пријатеља.

Посебан осврт је дат на Информацију о туристичком кретању у Црној Гори у 1986. години. Оцјена Предсједништва је да су резултати били солидни. Наиме, Црну Гору је посетило 1,2 милиона туриста, што је за 2 одсто више

ЗАЈЕДНИЦЕ ОПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

БРЖЕ
ДО ПОСЛА

ше, него 1985. године. Остварено је 11 милиона ноћивања.

Предсједништво заједнице општина прихватило је и Програм задатака у припреми овогодишње туристичке сезоне од које се очекује рекорд по броју ноћевања и по дохотку који буде остварен. Програмом су обухваћене активности из свих области живота као што су жељезнички саобраћај, аутобуски, ваздушни, поморски, трговина, здравство, комунални систем, ПТТ услуге...

Као посебна потлављајућа програму су истакнуте мјере за повећање девизног прилива и смањивање приватног клиринга, што значи да се сви који једу туристички хлеб морају заложити да го сти буду задовољни својим боравком, било то на Жабљаку или Будви.

Није забиљен и програм активности на ревитализацији старијих градова: Будве, Котора, Херцег-Новог, Улциња и Бара, који би својом атрактивношћу стварали услове за већу понуду, а тиме и потрошњу страних и домаћих гостију.

Чланове Предсједништва у име града Будве, поздравио је предсједник СО, Владо Дулетић.

ПОСЈЕТА ПАКРАЦУ

СУСРЕТОМ представника братских градова Будве и Пакраца, успјешно је настављена дугогодишња традиција дружења. У посјети Пакрацу били су представници друштвено политичких организација општине Будва и ХТО „Монтенегро турист“ са циљем проширивања дугогодишње сарадње на спортско-рекреационом, туристичком и привредном пољу. У том смислу размијењена су досадашња искуства, предложене нове акције договорени нови заједнички подухвати.

Развијајући се туристички Пакрац је умногоме користио стечена искуства Будве као већ афирмисаног носиоца високог туризма.

Територијално мала општина Пакрац, је солидан пример организованог привредно-културног живота, са веома малим бројем незапослених, што је и резултат правовремено спроведених преквалификација, не занемерујући при том ни фактор хуманости.

Дугогодишњи пријатељски односи, започети су и утемељени на револуционарним основама и у лицу попа Јала Зеце, а коначно озваничен потписивањем повеље о братимљењу 13. IX 1985. године.

Посјетом спомен школи у Бучју, која је најбољи примјер његовања револуционарних традиција кроз школско-васпитни систем, завршен је овогодишњи сусрет братских општина уз договор о поновном виђењу у Будви.

Н. Николић

ОДМАРАЛИШТЕ „ОБОДА“ У БЕЧИЋИМА

СКУПШТИНА општине Будва односно њена урбанистиčка служба донијела је одлуку да се ЕИ „Обода“ из Цетиња, уступи земљиште површине од 4100 метара квадратних у Бечићима за изградњу њиховог одмаралишта.

У „Ободу“ не крију задовољство, јер ће њихови радници од слиједећег лета го

дишиће одморе можи проводити у свом одмаралишту.

Како смо обавијештени, „Ободовци“ раде проектну документацију, тако да ће ускоро започети изградњу овог одмаралишта, које радници „Обода“ већ више година пружају.

С. П.

ОБНОВА СТАРОГ ГРАДА

БЕСПАРИЦА КОЧИ РАДОВЕ

У НАШОЈ средини, не мајо смо били сви изненадени, усвајањем Закона о привременом ангажовању средстава за финансијску консолидацију привреде и банака у Црној Гори, од стране републичке Скупштине, 20. марта ове године.

Наиме, овим Законом највећи дио средстава биће захваћен из Републичког фонда за обнову пострадалог подруčja чја намирењени за обнову споменика културе. У првој транзицији од овог Фонда узеће се пет милијарди динара, а како смо, незванично сазнали, та цифра ће бити и даље ко већа.

Извршни одбор заузео је био став да је неприхватљив предлог Закона о преусмјеравању средстава, а делегати из наше општине у Скупштини Црне Горе подијели су били амандман којим су деци дирани тражили, да се одржи усвајање Закона, јер ће он успорити обнову стarih градова и других споменика културе на цијелом Црногорском приморју. Амандман је одбачен и Скупштина Црне Горе усвојила је Закон.

— Оваквим законом, биће ми принуђени да обуставимо

КОЛИКО БЕ НОВОУСВОЕНИ ЗАКОН О ПРИВРЕМЕНОМ АНГАЖОВАЊУ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИЈСКУ КОНСОЛИДАЦИЈУ ПРИВРЕДЕ ЦРНЕ ГОРЕ УТИЦАТИ НА ОБНОВУ СТАРЕ БУДВЕ

радове на обнови Старог града, као и на других споменика културе, где се до сада одвијала интензивна обнова и где имамо добрих резултата. Нама је несхватљиво, да се један такав Закон могао донијети, јер су средства Републичког фонда до сада имала строго намјенски карактер и нијесу се могла у било какве друге сврхе користити, рекао је Петко Митровић, директор РО „Стари град”, којој је повјерена обнова свих споменика културе у нашој општини.

У првом реду све ће се то негативно одразити на економску валидизацију већ уложенih средстава, која нијесу мала, а све их је дала југот-

словенска заједница. Ми смо до сада завршили 90 одсто радова на конструктивној сањацији Старог града. За ову годину недостаје нам још 2,5 милијарде динара, које би морали добити половином априла. У противном морали би конзервирати досадашње радове, а то нико не жели, ка же нам Митровић.

Свима је познато да Стари град представља важан сегмент укупне туристичке понуде цјелокупног подручја Црногорског приморја. У том смислу, завршетак овог послова је обнова осталих споменика културе није ствар уско локалистичког гледања.

П.

ВИЈЕСТИ

БУДВА НИЈЕ ПРОШЛА

БУДВА је била један од кандидата за овогодишњег до мајини сусрета радника Југословенске радио-телевизије. Поред нашег града кандидати су још били Порторож, Неум, Дубровник и Котор. На састанку радио и телевизијских кућа 19. марта у Сарајеву одлучено је да се радио-телевиција врати класичном фестивалу своје годишње продукције и међу понудама поменутих приморских градова одлучено је да домаћин ове године (од 18. до 23. маја) буде Неум.

Телевизијски центри у Неуму ће се надметати у шест категорија: документарним, играчким, општеобразовним и музичко-забавним програмима, затим тв дневницима и тв рекламама. Стручни жири из сваке категорије одабираће најбољу емисију.

ГОСТИ БЕОГРАДА

СЛИЧНО, као што се прошле године Будва представила Сарајлијама, овог пролећа ће то

урадити у Београду, вјероватно 20. априла.

Поред туристичко-угоститељске понуде, која ће бити организована у једном од водећих београдских хотела, биће представљене и изложбе: музејска „Античка Будва“ и из Модерне галерије „Савремени експресионисти“.

Једно вече биће посвећено музичко-забавном програму у коме ће као гости — пријатељи Будве наступити, драмски умјетници, Раде Марковић, Гута Добричанин...

ГОДИШЊИЦЕ

ВУК У БУДВИ

ПОВОДОМ 200 ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАДŽИЋА

„КАКОГОБ што ми је онда лежао на срцу и у памети мој Јадар, ће сам се родио и узрасто, и на који сам из Шишатовца сваки дан по неколико пута уздизнути погледа..., тако ми је исто лежао на срцу и у памети и Црна Гора, за коју сам још од дјетинства мога чуо и разумио да у њој још од Лазаревих времена једнако траје српска влада и царовање, и коју бих и данас вољео ста пута видети него Јадар или какво друго место на свијету.“

Ове ријечи Вук Карадžić је написао у предговору уз Српски речник, још 1818. године.

Први контакт великог Вука са Црном Гором био је 1834. године. Тада је остао и запис „Један поглед на Грну Гору крајем 1834.“ Био је код Његоша на Цетињу. Допутовао је са турским пасошем, како су то хроничари тога времена забиљежили. У том напису Вук је европском читаоцу представио Црну Гору и Црногорце као миролубиве горштаке, а њеног владара као државника који тежи миролубиво да сачува независност.

У пролеће 1835. године Вук је поново дошао у Црну Гору. Прешао је преко Грбаља, Будве, Пајетровића, Црнице, Скадарског језера, Ријеке Црнојевића и Ријечке нахије, мислећи да заједно са Његошем пође у Бруда, Куче и Морачу, од чега је одустао. По причању Вука Врчевића, Вук Карадžić је код њега боравио у Будви 10 дана што је било од великог значаја за обадвојицу, јер од тада Врчевић постаје Карадžićев стални помагач у скапљању народних умотворина.

Врчевић је о свом сусрету у Будви са Карадžićем у својој аутобиографији записао: „Године 1835. кад је пок. Вук Карадžić први пут Боку походио и Црну Гору ево га по чувењу мени у Будви, и бавећи се у мојој кући десетак дана у сабирању народног умотворија, обичаја упознамо се и слушамо, тако да сам од овог времена постануо његов непрекидни помагач у скупљању свакојаких народних извора, и све до његове смрти ће сам себе могао окористити а он је мене у свакој његовој наштампаној књизи благодарio“.

Да није било Вуковог проглашавања многе народне умотворине би покрило вријеме, нестале би у заборав. У овој години, поводом његовог 200. рођендана, ми се Вуку одужујемо и тако што разговарамо о њему и његовом великому дјелу.

У вријеме Вуковог дјетинства, ни у тој села није било школе. Вук је, све што је знао самог себе научио. Може се рећи да је много знао и много нам дао. Његов животни пут дуг 77 година почeo је од чобаница, па писара, ратника, учитеља, судије, законодавца, познаваоца земља, народних обичаја, историје, путописца, новинара, преводиоца, књижевника, издавача књига, до научника и доктора филозофије.

Могло би се много тога набројати шта је Вук за популарни урадио. Може се слободно рећи да је за сваки посао који је обављао био потребан један људски вијек.

Од учене Европе Вук је добио многа признања. Свијет се и данас симбиши Вуку, јер му је поклонио љепоту језика нашеј народе. Шта нам је Вук подарио:

Сачинио нам је најљепшу азбуку на свијету. Кинези, рећимо имају писмо од 100.000 слова. Наше од само 30 слова. Саставио нам је прву граматику народног говора. До Вука, може се рећи, свако је писао, имао је своју граматику. Било је теже читати него писати у Вуковој вријеме. Онда се писало, како је записао Вук: „Зашиљи перо, па дрља. Па, кај испадне“.

Вуков „Ријечник“ је наша најљепша и најзначајнија књига. Вук је сабрао око 50.000 ријечи народног говора.

Сакупио је велики број народних обичаја, вјеровања, пјесама, изрека, пословица, загонетки, брзалица, пошалица... Све оно чиме се народ веселио или је мудрост преносио са поколења на поколење. Оставио нам је много путописа и животописа, па знамо како су изгледали људи оног времена и земље до којих је долазио. Вук се бавио историјом, ботаником, географијом, записивао је како се народ облачи, каква јела једе, где шта успијева и расте, како које послове обавља... Једном ријечју оставио нам је слику нашег народа у његовом добу.

Ипак, треба рећи да сав тај посао Вук није обавио сам. Имао је много „помоћника“ широм земље које су звали „Вучићи“. Посао који су обавили Вук и Вучићи је огроман. Знао је, да људе приволи и организује. Увијек је говорио: све треба биљежити... Настављајући Вуков посао, најбоље ћемо му се одужити...

Европа нас је упознала преко Вука Стефановића Карадžićа. Зато му се и она ових дана одужује бројним скуповима и симпозијумима које организује СР Њемачка, Аустрија, Польска, СССР, САД, Француска...

С. Паповић

„ЕКСПРЕС ПОЛИТИКА“ ОВИХ ДАНА ОБЈАВЉУЈЕ РОМАН „СЕЗОНА КЛАЊА“, АУТОРА РАДА ЈОВИЋА

ИЗГУБЉЕНО ЈАГЊЕ

● Писац романа често се јавља на страницама нашег листа као репортер, пјесник, хроничар...

— НОВИНАР без портфеља? Чини ми се да би таква једна дефиниција била најближа у покушају да се каже нешто више о вези између новина и вас, — покушали смо да разговор учнимо интересантним.

— Зашто без портфеља? Од 1972. пишем за „Приморске ...“, у прекидима, то је лијеп стаж. Или ипак нека буде та ко. Писао сам помало за овај мој „Експрес“, вољио сам „Новости“. Односно, вољио сам и волим новине. Оне су највиталније, најбрже, спонтано реагују и могу да помогну људима који имају амбиција да пишу.

Раде Јовић

— „Сезона клања“ је ваш роман — првенац?

— Да, и ето видите, новине су га објавиле. И што је најважније, људи ће га читати. Књига се данас (књига ју го аутора), објављује у тиражу не већем од десет хиљада. А новина, само у једном дану, бар „Експрес“, излази у тиражу од 200-300 хиљада примјерака.

— Ако тако добро мислите о новинама, зашто онда нисте професионални новинар? Вама то не би било тешко, имате искуства, познајете скоро све добре и лоше среће не професије, имате много пријатеља, па и нас у „При морским новинама“?

— То је зато што ја не волим сталне професије. Сећајте се, ја сам у Будви био и трговац, радио са прехраном, радио сам представу на аматерској сцени, а Будва и ја смо се упознали далеке седамдесет и друге кад сам у Културни центар долазио као менаџер.

— О роману који се већ увек чита у „Експресу“?

— Претпостављам да су читаоци већ почели да живе су дбину јунака муг романа. Роман је доста једноставан, те ма наша, свакодневна: извоз меса, јагњећег меса, за Италију. Да парофразирам суштину: Италијани купују јагњеће месо, јер им је вјерски обичај да о ускрсу, сваком члану породице, дарују по једно јагње. Ми продајемо јагњад јер на тај начин остварујемо девизе. Цифра од два је или три стотине хиљада

јагњада извезена на тај начин за само двадесетак дана, најбоље говори колики напор треба уложити, колику јагњад треба поклати, продасти, превести преко границе... У том великом послу мора да буде мјеста и за један роман, зар не? Нећу говорити о психологiji, нећу ништа рећи о томе да и ми имамо традицију, да је јагње у шој културној баштини симбол невинosti, да би било ја ко добро да смо сами појели тих трристотине хиљада комада... Зар баш све морам сам да кажем?

— Да, роман ће вјероватно више рећи. Планови!?

— Ако буду зависили од мене, ускоро ћу својим читаоцима моћи да представимо ју збирку пјесама: „Строго пов.“, у калиграфском издању. Можда се ускоро на страницама „Експреса“ или неке друге добре новине нађе и мој други роман: „Будвански романез“. Да, Будва је моја литерарна преокупација. Поздрављам је из даљине, из смијеље улице поред моје родне ријеке Ветернице и захвалијам се на пажњи коју ми посвећују њени људи.

Владимир Станишић

СРЕДЊОШКОЛЦИ ДОБИЛИ РАЧУНАРЕ

НАШИ средњошколци ових дана су добили рачунарску учионицу са 17 рачунара — компјутера које је испоручио никшићки „Монтекс“, односно његова фабрика рачунара „Миседо“ из Даниловграда. Средства за ових 17 рачунара обезбједио је Извршни одбор Скупштине општине.

Знајући да у каси Центра нема средстава за опремање кабинета савременим училима, поједине радне организације из наше општине су притекле у помоћ. Средства која су добили од радних организација: Туристичког насеља „Словенска плажа“, „Хотела бечићка плажа“, Будванске основне банке, „Зета филма“ Интерне банке, „Монтенегротуриста“, Општинског синдикалног вијећа и СИЗ за основно образовање утрошили су на опремање кабинета за физику, биологију, хемију, трим кабинета за физичку културу и куповину једног клавира.

С. П.

ЗАПИСИ С ЈУГА

ПОШТЕНИ заљубљеник мора, не може да одоли срцу а да у тренутку растанка с њим не понесе бар једну његову кап. Како је тешко понети, како је тешко понети и сачувати ту кап, човеку ништа друго не преостаје но да се тидљиво сагне, и као да нешто кришом узима, кришом и узме бар један каменчић било које боје. Тако човјек, колико год да је озбиљан, несвесно призна себи да је детињаст. У примарној психолоџији то би открило чињеницу да је свако од нас, независно од година, детињаст и склон игри. У овом случају, човеку море долази као нека велика и безазлена играчка, али како је ипак превелика да би је сву понео са собом у, рецимо стан на Карабурми, Човек се маша каменчића и игра почиње. Односно, завршава се.

КАМЕНЧИЋИ

Ако је веровати на брзину сроченој статистици, будванском обалом, рачунајући је од Бечића до Јаза, протутни годишње око педесет хиљада туриста. Када то помножите са четрдесет година слободе, добијете цифру, од рецимо: два милиона туристичких ходочасника. То су заљубљеници мора! Ако је сваки од њих понео бар један каменчић, испада да је плави Јадран, у том ријелу обале, значајно оштећен за исто толико каменчића. Па откуда онда на будванској обали опет толико каменчића, кад их сви: играјући ће љубави према мору, носимо мало помало са собом?

Или ова хипотеза није тачна, што је сасвим могуће и немогуће; или је пак море, на некакав свој „плави начин“, схватило наше детињасте потребе, и добро ћудно решило, да без много галаме произведе онолики број каменчића колики смо однели са његових обала. И ова друга хипотеза је, такође, могућа — или пак није могућа, а то изгледа зависи од тога како је схватамо. Или како схватамо море и нас и наша виђења тих растанака са плавим морем коме поклањамо своја лете, своје одморе, своју детињасту заљубљеност.

Раде Јовић

ОГЛАСИ

Гарсоњеру у Игало по ред лечилишта, мијењам за већи стан у Будви, по договору власништво за власништво.

Тел.: (086) 43-808

Четворособан супер конфоран стан у строгом центру Будве мијењам за два стана у Будви, један стан може да буде у Титограду или у Београду.

Тел.: (086) 43-808

МИЈЕЊАМ двособан стан површине 68,03 m² плус балкон 7,82 m² у насељу Маинићи — Радановићи (изнад аутобуске станице) у Петровицу на мору, за одговарајући у Будви.

За сва обавјештења у вези са овим, обратите се Вучинић Момиру СУП — Будва.

Вучинић Момир
СУП — Будва
л. к. Бр. 144 издана
од СУП Будва

КУПУЈЕМО

СТАРЕ шкриње, колијевке, троношце, столоваче, преслипе, гусле, дрвено, земљано и бакарно посуђе, дјелове народне ношње, женске корете, сукње, дјевојачке капе, мараме, вела, црвене јакете, свиле не кошуље, мушки цамадане, црвене душанке, свијетло зелене гуњеве гаће потурлије, доколјенице, мушки црногорске капе, опанке опутаре, разне појасеве, ћемере, оружје кубуре, цефердаре, јатагане, сабље, ножеве, фишклије, токе, затим ћилиме, покриваче за колијевке, иконе, старе фотографије, канџила, свиље везе...

Клутурни центар
БУДВА

ШЕСТОПРСТАШ

Шести прст му
Краси руке
Живи добро
Без по муке.

РАСКОРАК

Ура, ура, ура,
Живио нам рад.
А графикон рада
Показује пад.

РОТИРАНИ ДРУГ

Положај му
добар беше,
Док је мога
Да се чеше.
Сада тврди
Други греше,
Јер не може
Да се чеше.

ЛОВА

Чему памет,
Буди лован,
Макар био
Глуп ко ован.

Митар А. Митровић

БРЕМЕ

Притисло га
Ово време,
Живот му је
Посто бреме.
Живот стење
Али пева,
И бремену
Одолева.

ЕГЗЕРЦИЈАДА

Често влада
Пут трасира,
Којим народ
Егзерцира.

ДЕВАЛВАЦИЈА

Дођавола,
Овај живот псећи,
Полутгладан
Режим тако рећи.

МОРСКА ОГРЛИЦА

Избор и препјев:
Душан Буришић

ЖУКВА

Расцвјетану жукву жуту
уздигла је свака гора,
као искре узлетјеле
чудне ватре покрај мора.
Ил је пламен
дан јесењи
раширио на Јадрану,
или вјетар опијени
узбудио ватру рану.
На травнатим подинама,
гдје цвијећа шуме вали,
Сунце прије
нега жуква
опет своју ватру пали.

Виктор Дубровин (СССР)

СПОРТСКО ВЕЧЕ

ПЕХАРИ
НАЈБОЉИМА

У ПРОСТОРИЈАМА хотела „Авала“ у присуству спортских, друштвено политичких радника, привредника и спортиста, уручени су пехари најбољим спортистима, спорском раднику, тренеру и спорској организацији.

Да подсјетимо: прије неколико мјесеци на састанку представника СОФКЕ, СИЗ и спортивских новинара општине изabrани су најбољи. Десет најбољих спортиста у 1986. години су: Драган КЛАРИЋ, (одбојка), Дејан МУШУРО (ватерполо), Миодраг ЧУЧКА (фудбал), Боро ЧУЧКА (тенис), Слободан ФРАНОВИЋ (подводни риболов), Горан СОЛУИЋ (пливаше), Видо ГЛАУШЧЕВИЋ (глинени голубови), Горан АБОВИЋ (карате), Милош РАЈКОВИЋ (кошарка) и Јово МИТРОВИЋ (бокс).

Најбољи спортиста Булаве у 1986. години је Драган КЛАРИЋ. За најуспјешнијег спортског радника изабран је Вељко МАРОВИЋ члан Предсједништва Оdboјкашког клуба „Авала“. За најбољег тренера изабран је Зоран ЛАЗОВИЋ, тренер карате клуба „Будва“, а за најуспјешнији спорчки кољектив проглашен је Одбојкашки клуб „Авала“.

У име спорске редакције честитамо награђенима као и свима који су допринојели развоју спорта и физичке културе на подручју наше општине.

С. Гленда

СТАНИЋ — НОВИ ТРЕНЕР

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ФК „Будва“ последњих мјесеци чини напоре да на коримилу клуба ангажује квалитетне стручњаке. У тим настојањима се и гријешило. Након мјесец дана због веома слабог вођења тима и обманавања чланова управе дат је отказ Слободану Божковићу. Од прије десет дана на коримилу клуба је постављен Станко СТАНИЋ дугогодишњи фудбалер неколико клубова савезног ранга, који се бавио и тренерским послом. Одлучено је да Станчић одреди помоћнике.

ФУДБАЛ

СТАРТОВАО МИЛОЧЕР

У НАСТАВКУ првенства ФК „Милочер“ старовао је у нешто измијењеном саставу у односу на јесењи дио. Редове овог клуба појачало је неколико фудбалера Будве, као и неколико омладинаца. Овај клуб још увијек нема своје просторије и стадион. Предсједништво овог клуба и ФК „Будва“ су се договорили да тренинге и утакмице одигравају на Луговима као и да користе клупске просторије, а да у њиховом одржавању равноправно учествују. Тренер фудбалера Милочера, Драгољуб Рајковић нам је у разговору рекао:

— Наш клуб се на почетку јесењег дијела првенства нашао у деликатној ситуацији. По одлуци ФС Црне Горе морали смо формирати омладински погон. За кратко вријеме у рад смо укључили низ младих и тако по први пут наступили и са омладинским тимом. Паузу првенства смо искористили да освежимо редове и да се квалитетно припремимо. Веома смо захвалини ФК „Будва“ што су нам омотућили да користимо њихове просторије као и да тренирамо и одигравамо утакмице на травнатом терену. Вјерујем да ће се моја екипа на крају првенства пласирати у средини табеле а то нам је циљ.

С. Гл.

ОДБОЈКА

ИГРА БОЉА ОД РЕЗУЛТАТА

ОДБОЈКАШИ „Авала“ на гостовањима никако да забиљеже добар резултат. Доживљавају минималне поразе па се има утисак да им у последњим, одлучујућим тренинцима понестаје даха. Технико клуба Вељко Маровић нам је након последњих гостовања рекао:

„Иако наступамо видно ослабљени неиграњем неколицине понајбољих играча пружамо веома квалитетне партије. Не желим да правдам поразе (и они су саставни дио игре), али у више утакмица и судије одлучују противника. Чак нам и прије утакмице кажу да немамо шта да тражимо и да ћemo меч изгубити. До краја првенства на нашем паркету играмо четири утакмице и вјерујем да ћemo их све ријешити у нашу корист. И са осам бодова освојеним у овим мечевима заузели би горњи дио табеле што би за наш неискусни тим био велики успјех.“

Г.

Жири за додјељивање Тринаестојулске награде

ОБАВЈЕШТАВА

На I сједници Жирија за додјељивање Тринаестојулске награде у 1987. години, одржаној 10. марта т. г. склоно Закону закључио је да се овогодишњи предлоги за

ТРИНАЕСТОЈУЛСКУ НАГРАДУ
ПРИМАЈУ ЗАКЉУЧНО СА 15. АПРИЛОМ 1987. ГОД.

I

Тринаестојулска награда, као посебан облик друштвеног признања, додјељује се за остварене резултате у свим областима рада и стваралаштва који су од изузетног значаја за развој Саоцијалистичке Републике Црне Горе.

Награда се додјељује појединцима и групама стваралаца за остварења постигнута у протеклој календарској години.

Изузетно, награда се може додијелити појединцима и групама стваралаца за остварења постигнута у ранијим годинама.

Награда се може истом лицу додијелити само једнапут.

Награда се не може додијелити за остварења која су већ награђена једном од награда утврђених републичким законом.

Предлог за додјељивање награде могу дати организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице, органи друштвено-политичких заједница, друштвено-политичке организације, друштве не организације, удружења грађана и грађани.

II

Предлог мора бити у писменој форми и образложен, а доставља се на адресу: Републички комитет за образовање, културу и науку — Жири за додјељивање Тринаестојулске награде, — Титоград, Вука Каракића 3/IV.

IN MEMORIAM

ЈОВО СИМОВ МАРКОВИЋ

органа државне управе у општини Срезу, као предсједник Општинског вijeћа Саве за синдиката и као члан Општинског комитета КПЈ а је днако и као пензионер, у свомјејству предсједника Општинског одбора СУБНОРА Будва и предсједника Мјесне заједнице.

Друг Јово Марковић је часно и поштено завршио свој животни пут. Одан својој Партији и ослободилачкој борби свог народа из чијих је редова поникао, он је појктрован и неуморно радио на извршавању бројних задатака у Бригади и у овој Општини.

Прошао је трновит пут са својом Партијом и кроз најшву Револуцију, кроз НОБ-у, кроз трије Инфорбирао и либерализма, кроз узраст и кризу самоуправљања, Јово је ослао опредијељен: на Титовом путу, увијек чврсто ујерен у савладавање тешкоћа и у коначну побједу идеја које се борио.

Јово су болно падале разне грешке, недосљедности, опортунизам. Он се није могао мирити са попуштањем предистицањем личних интереса појединача над друштвеним, предузурцијама, самовољома, обманама и другим негативним појавама у својој средини.

Он се у организацији Саве за комуниста и свуда где је радио отворено и оштро борио против свих тих слабости, именујући често и њихове носиоце, због чега је имао и подршке али и тешкоћа и подметања. Све је то оставио трага и на његовом здрављу.

ОГЛАС

ПРЕМА програму за припрему туристичке сезоне РО у оснивању „СТАРИ ГРАД“ Будва као инвеститор, и ГРО „ИНТЕГРАЛ“ — Суботица, као извођач радова, на санацији објекта у Старом граду Будва, преузео су конкремте обавезе у циљу да се градилиште као и непосредна контактизна зона ослободе од свог непотребног грађевинског материјала, шута, и сл.

Упозоравају се грађани — власници објеката у Старом граду да, изнесу сав употребљив грађевински материјал (дрвена грађа, столарија, опеке, ...), најкасније до 14. априла 1987. године. У противном исти ће се пренијести на градску депонију.